

Scenariusz zajęć z edukacji przyrodniczej dla uczniów szkół gimnazjalnych w ramach projektu „Puszcza i ludzie”.

Temat: Poznajemy Puszcę. Zima.

Cele główne:

- wzrost wiedzy uczniów na temat Puszczy Białowieskiej i jej bogatej różnorodności biologicznej;
- zapoznanie z procesami i zjawiskami zachodzącymi w przyrodzie w danej porze roku – zimą;
- rozbudzenie zainteresowania otaczającą przyrodą;
- bezpośredni kontakt z przyrodą;
- wzrost doceniania wartości przyrodniczego dziedzictwa Puszczy Białowieskiej.

Cele szczegółowe:

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić czym jest oddział leśny w Puszczy Białowieskiej;
- wymienić cechy charakterystyczne dla tego kompleksu leśnego;
- objaśnić różnice między Puszcą Białowieską a typowym lasem gospodarczym;
- wymienić najważniejsze gatunki flory (drzewa) i fauny (ssaki) występujące w Puszczy Białowieskiej;
- objaśnić jakie procesy zachodzą w przyrodzie zimą: jak się zachowują zwierzęta i jakie zmiany zachodzą w życiu drzew;
- uzasadnić, dlaczego Puszcza Białowieska jest cennym obiektem przyrodniczym.

Metody pracy:

- rozmowa kierowana;
- karta pracy;
- obserwacje terenowe;
- wykład;
- zabawa edukacyjna.

Formy pracy: zbiorowa, indywidualna, grupowa.

Pomoce dydaktyczne: mapa Puszczy Białowieskiej, ilustracje wybranych gatunków zwierząt i roślin, kartki dla uczniów, przybory do pisania, tablica, kreda.

Czas trwania zajęć: 1 godz. w sali dydaktycznej + 3 godz. w terenie.

Przebieg zajęć:

- sprawy organizacyjne;
- wprowadzenie do tematu: co to jest las? co to jest puszcza?
- prowadzący prosi uczniów, by napisali, jakie skojarzenia przychodzą im do głowy ze słowami LAS i PUSZCZA. Następnie uczniowie przyklejają karteczki na tablicy pod hasłami LAS i PUSZCZA. Korzystając ze zdjęć lub filmu dopasowują skojarzenia do haseł, a następnie formułują i zapisują na kartach pracy cechy charakterystyczne dla lasu gospodarczego i dla Puszczy Białowieskiej;
- wiadomości o Puszczy Białowieskiej: położenie, obszar, podział puszczy na oddziały leśne (uczniowie korzystają z mapy), różnorodność biologiczna, bogactwo gatunków roślin, zwierząt, grzybów;
- co się zimą dzieje w puszczy?
- uczniowie poznają najważniejsze gatunki flory (drzewa) i fauny (ssaki) Puszczy Białowieskiej, historia i znaczenie żubra;
- zabawa edukacyjna podsumowująca zajęcia;
- zajęcia terenowe: spacer ścieżką „Żebra Żubra”;
- zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania się w lesie;
- uczniowie poznają różne zbiorowiska leśne charakterystyczne dla Puszczy Białowieskiej, uczą się rozpoznawać podstawowe gatunki drzew na podstawie szczątków liści, gałązek, owoców, kory, pokroju;
- uczniowie próbują dostrzec i rozpoznać ślady i tropy zwierząt napotkane na trasie.

Podsumowanie: prowadzący dokonuje podsumowania zajęć i zachęca uczniów do dokończenia zdania: „Podczas dzisiejszych zajęć najbardziej zaskoczyło mnie to, że...”, „Dowiedziałem się...”, „Chciałbym dowiedzieć się więcej o...”, „Zaczynam się zastanawiać..”.